

C A T E C H E S I S

Ecclesiæ Anglicanæ,

U N A

Cum precibus aliquot selectis

In usum Regiæ Scholæ

Burienfis.

----- Adeo à teneris assuescere multum est.

CANTABRIGIÆ,

Ex Officina Joann. Hayes, Celeberrimæ Academiæ
Typographi. 1673.

Impensis Joann. Creed, Bibliopolæ.

Κατήχησις, ἥτοι συμβίβασις, ὡς δὲ εἶχατον
τὸν παῖδα μαθεῖν, ὡς ἐν τὸν Ἐπίσκο-
πον πρὸς τὸ Ἐπικυρῶσαι παραδεχθῆναι.

Ἑρώτησις.

Tὶ ὄρι σοι τὸ ὄνομα ;

Απόκεισις.
Τὸ δέσιν, ἢ τὸ δέσιν.

Ἑρώτησις.

Τίς σοι τὸ ὄνομα ἐνέδειτο ;

Απόκεισις.

Οἱ ἐμὲ σύμπατρις τε, καὶ συμμητέρες ἐν τῷ ἐμῷ
Βαπτισμῷ, ἐν ᾧ, μέλθω Χριστῷ, τέκνον Θεοῦ, καὶ βασι-
λείας τῆς ὑμενίου κληρονομία ἐξουσίαν.

Ἑρώτησις.

Τί δὴτα σύμπατρις, καὶ συμμητέρες ὑμενίου σὺ τότε
ἐπιγγείλαντο ;

Απόκεισις.

Ἐκείνοι τρία ἐν τῷ ἐμῷ ὀνόματι ὑμενίου, καὶ ὑ-
γυνῶν τῶν πρώτων, ἵνα τὰ διαβόλων καὶ αὐτῶν ταῖς ἐργασίαις,
τῇ πονηρῇ τῷ κόσμῳ πομπῇ καὶ ματαιότητι καὶ πείσῃ ἐνα-
γῇ τῇ ὀπιθυμίᾳ τῆς σαρκὸς ὑποτάσσονται· εἴτα, ἵνα
πάντα τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως ἀφ' ἧς πλάσσω· τελει-
ταῶν, ἵνα τὰ δυνάμει καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τῷ Θεῷ
ὑπακούσω,

Catechesis (id est) Institutio ab omnibus ediscenda, antequam coram adducti Confirmantur ab Episcopo.

Questio.

Quod est tibi nomen ?

Responsum.

Hoc, vel illud.

Questio.

Quis tibi hoc nomen tribuit ?

Responsum.

Susceptores mei in Baptismo, in quo membrum Christi, filius Dei, & hæres regni cælorum effectus sum.

Questio.

Quid tuo nomine tum Susceptores fecerunt ?

Responsum.

Tria meo nomine promiserunt & sponderunt; Primum renunciaturum me diabolo & omnibus operibus ejus, pompis & voluptatibus hujus seculi, & pravis concupiscentiis carnis. Secundum, crediturum me omnibus fidei articulis. Tertium, sanctam Dei voluntatem, & omnia ejus præcepta obser-

ὕπακούσω, καὶ πείσας τὰς τῆς ζωῆς μου ἡμέρας ἐν αὐτοῖς
ἀπειπαλήσω.

Ἐρώτησις.

Οὐκ οἶμι ἔν κατὰ διδόμενόν σου ὡς πιστεύειν τε, καὶ ὅπι-
τελεῖν ἅπαρ ἀνίη (ὅς ἐκείνοι ἐπεδείξαντο) ;

Ἀποκρίσις.

Ἐξωγε· καὶ δὴ καὶ ἔγω ποιήσω, τῷ Θεῷ βοηθῶν, καὶ
καὶ χάριν δίδω ἐν καρδίᾳ τῷ Πατρὶ ἕρπινον, ὅτι εἰς
ταύτῃ τῷ τῆς σωτηρίας μέθωδον κέκληκε με διὰ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δίδωμαι ὅτι τῷ Θεῷ χρεΐζεσθαι
μοι τὸ δυνάσθαι ἐν αὐτῇ μέχει τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου
διαμύρην.

Ἐρώτησις.

Ἀποκριμάποσον ἐμοὶ τὰ ἄρθεα τῆ Πίστεως.

Ἀποκρίσις.

ΠΙΣΤΩ εἰς ΘΕΟΝ ΠΑΤΕΡΑ παντοκράτορα,
ποιητὴν ἕρπινον καὶ γῆς· καὶ εἰς ἸΗΣΟΥΝ ΧΡΙ-
ΣΤΟΝ τὸν ἸΩΝ ὡς τὸν μονογενῆ Κύριον ἡμῶν,
συλληθύνοντα ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἡνιχθέντα ἐν Μα-
ρίᾳ τῇ Παρθένῳ, παθόντα ἐπὶ Ποντίᾳ Πιλάτῳ, σταυ-
ρωθέντα, θανόντα, καὶ ταφέντα, κατελθόντα εἰς Ἄ-
δην· τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν· ἀνελθόν-
τα εἰς ἕρπινον καὶ ζώοντα ἐν δεξιῶν Θεοῦ Πατρὸς παν-
τοκράτορος· ὅθεν μέλλει ἔρχεσθαι κρίναι ζῶντας καὶ νε-
κρούς. ΠΙΣΤΩ εἰς ΠΝΕΥΜΑ τὸ ἍΓΙΟΝ. ΠΙΣΤΩ
τῷ ἁγίῳ Ἐκκλησίᾳ καθολικῇ· ἁγίων κοινωνίᾳ·
ἀφέντι ἀμάρτων· σαρκὸς ἀνάστασιν· ζωῇ αἰώνιον.
Ἀμήν.

Ἐρώτησις.

C A T E C H E S I S.

3

vaturum, & in his omnes vitæ meæ dies ambulaturum.

Quæstio.

Nonne putas, quod devinctus sis ea credere, & præstare, quæ vice tui illi susceperunt?

Responsum.

Equidem puto: Deoque adjuvante ita faciam. Patri item cælesti gratias ago immortales, quod me dignatus sit per Dominum Jesum Christum ad hanc salutis viam vocare, ipsūque vehementer oro, ut me ita suâ gratiâ confirmet, ut in eâdem permaneam ad finem usque vitæ meæ.

Quæstio.

Recita Fidei articulos.

Responsum.

Credo in DEUM PATREM omnipotentem, creatorem cœli & terræ, & in JESUM CHRISTUM FILIUM ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & sepultus, descendit ad inferna. Tertia die resurrexit à mortuis, ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est, ut judicet vivos & mortuos. Credo in SPIRITUM SANCTUM; Sanctam Ecclesiam catholicam; Sanctorum communionem; Remissionem peccatorum; Carnis resurrectionem; Et vitam æternam. Amen,

A 3

Quæstio.

Ἑρώτησις.

Τί μάλιστα ἐκ τούτων τ' Πίσεως κεφαλαίων ἔμαθες;

Ἀποκρίσις.

Πρῶτον ἔξεμαθον πρῶτον εἰς ΘΕΟΝ ΠΑΤΕ-
ΡΑ, τὸν ἐμέγε καὶ ὁλόκληρον τὸν κόσμον δημιουργή-
σαντα.

Εἶτα, εἰς ΘΕΟΝ τὸν ΥἱΟΝ, τὸν ἐμέγε καὶ πᾶν τὸ
γένος ἀνθρώπων λυτρώσαντα.

Τέλος, εἰς ΘΕΟΝ τὸ ΠΝΕΥΜΑ ἍΓΙ-
ΟΝ, τὸ ἐμὲ καὶ σωῶλον τῶ Θεῷ ἐκλεκτὸν λαὸν ἀγι-
άσαν.

Ἑρώτησις.

Ἄγε δὴ ἔφης ἄρτι, τίς σε σύμπατρας καὶ συμμητέρας τῶ
σφ' ὑπερήκου ὀνόματι, φυλάξεν σε τὰς Θεῶν περὶ
ματὰ λέγε ἄρα, Πόσα δεῖ;

Ἀποκρίσις.

Δέκα.

Ἑρώτησις.

Τὰ ποῖα;

Ἀποκρίσις.

Ἄ Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἑκοντῷ τ' Ἐξόδῳ, λέ-
γων, Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, ὁ ἔξαγαγὼν σε
ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ δόμου δουλείας.

1. α'. Οὐκ ἔσονται σοι Θεοὶ ἕτεροι πλὴν Ἑμεῦ.

2. β'. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλὸν ἢ δὲ πᾶν ὁμοί-
ωμα, ὅσα ἐν τῷ ἔργῳ ἀνῶ, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ καὶ τῷ
ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τ' γῆς ἢ περὶ αὐτοὺς, καὶ
ὅσα ἐν τοῖς ἀέροις καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τοῖς ὕδασι
ὑποκάτω τ' γῆς ἢ περὶ αὐτοὺς. Ἐγὼ γὰρ Κύριος ὁ Θεός σου.

Θεός

C A T E C H E S I S.

7

Quaestio.

In illis fidei articulis quid praecipue discis?

Responsum.

Primum, disco credere in DEUM PATREM, qui & me, & universum hunc mundum condidit.

Secundo, in DEUM FILIUM, qui & me, & totum genus humanum redemit.

Tertio, in DEUM SPIRITUM SANCTUM, qui me, & omnes Dei electos sanctificavit.

Quaestio.

Dixeras susceptores tuo nomine promississe, te mandata Dei observaturum; dic igitur, Quot sunt illa?

Responsum.

Decem.

Quaestio.

Quae sunt illa?

Responsum.

Quæ Deus ipse prodidit capite vigesimo Exodi, dicens, Ego sum Dominus Deus tuus, qui te eduxi è terra Ægypti, ex domo servitutis.

1. Non habebis Deos alios quam Me.

2. Non facies tibi simulacrum ullius rei, quæ aut supra in cælo sit, aut infra in terra, aut in aquis infra terram. Non veneraberis ea neque coles. Nam Ego Dominus Deus tuus sum Deus zelotypus,

A 4

qui

C A T E C H E S I S. 9

qui parentum iniquitatem etiam in liberis vindico, ad tertiam usque quartamque progeniem osorum mei, clementiæque utor, ad millesimam usque progeniem, erga mei amantes, meaque præcepta observantes.

3. Nomen Domini Dei tui inaniter non usurpabis; neque enim Deus finet eum esse impunitum, qui ejus nomen inaniter adhibuerit.

4. Diem sabbati sancte transigere memento, sex diebus operaberis, & facies omnia opera tua. Septimo vero die, quod est Domini Dei tui Sabbatum, nullum opus facies, nec tu, nec filius tuus, nec filia tua, nec servus tuus, nec ancilla tua, neque jumentum tuum, neque apud te degens peregrinus. Nam sex diebus perfecit Deus cælum, & terram & mare, & quicquid in illis continetur, septimo vero quievit: Itaque diem sabbati sacrum, sibi que dictum esse voluit.

5. Honora patrem, & matrem, ut sis longævus super terram, quam daturus est tibi Dominus Deus tuus.

6. Non occides,

7. Non adulteraberis.

8. Non furaberis.

9. Non dices falsum testimonium contra proximum tuum.

10. Non concupisces domum proximi tui, non uxorem, non servum, non ancillam, non bovem

τῷ, ἔτε βροδὲς αὐτῷ, ἔτε ὄνε αὐτῷ, ὅτε μνηδοπῶν σὺ πλη-
σιον (κ' ὄρεϊ.

Ἐρώτησις.

Τί ἵξαιρέτως ἐκ τέτων ὅρ' ἐντολῶν μανθάνεις ;

Ἀπόκρίσις.

Δύο· τὸ μ' ΤΩ' ΘΕΩ, τὸ δ' ΤΩ' ΠΛΗΣΙ' ΟΝ
ἐρελεύμενον.

Ἐρώτησις.

Τί ὄρεϊ τὸ σὸν πρὸς ΤΟ'Ν ΘΕΟ'Ν ;

Ἀπόκρίσις.

Ἐμὸν ὄρεϊ πρὸς Θεὸν τὸ πρῶτον εἰς αὐτὸν, τὸ φανε-
ρεῖν αὐτὸν, τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἕξ ὅλης τ' καρδίας, ἕξ
ὅλης διανοίας, ἕξ ὅλης ψυχῆς, καὶ ἕξ ὅλης ἰσχύος, τὸ
ἀπαρτῶν αὐτῷ, τὸ ἐνχαλῶν αὐτῷ, τὸ ἐπ' αὐτῷ μα-
νην παύσασθαι, τὸ αὐτὸν ἐπικαλεῖσθαι, τὸ ἄγον αὐτῷ ὄνο-
μα καὶ λόγον τιμῆν, καὶ τὸ ἀληθῶς αὐτῷ ἀγαλλῶν πᾶσαι
ταὶ τ' ζώης μετ' ἡμέρας.

Ἐρώτησις.

Τί δὴτα τὸ σὸν ἔργον ὄρεϊ πρὸς ΤΟ'Ν ΠΕ'ΛΑΣ ;

Ἀπόκρίσις.

Ἐμὸν ὄρεϊ πρὸς ΤΟ'Ν ΠΕ'ΛΑΣ, τὸ αὐτὸν ἀγα-
πᾶν κατὰ καὶ ἐκκαλῶν· καὶ ἔτι πᾶσαν ἀνθρώπων ποιῆν,
ὡς ἂν θέλωμι ἵνα αὐτοὶ ποιῶσιν ἐμοί· τὸ εἶργον, τιμᾶν
καὶ ἀνπλασθῆναι πᾶσι καὶ καλῶν· τὸ δ' ἐκκαλῶν
καὶ ὑπακοῇν τῷ ΒΑΣΙΛΕΙ, καὶ πᾶσι, ὅτι πᾶσι ἀν-
θρώποις ἐκείναις τε παγκοσμίως εἰς, ἀπνεύμεν· τὸ ὑπο-
τασσέσθαι πᾶσι ἐμῇ ἀρχῇ, τοῖς διδασκαλαῖς, τοῖς ποι-
μέσι πᾶσι τοῖς πνευματικοῖς, καὶ τοῖς δικασταῖς· τὸ
ταπειν-

bovem, non asinum, nec quicquam omnino aliud quod alterius sit,

Questio.

Quid ex istis mandatis præcipuè discis?

Responsum.

Equidem duo ex illis disco. Officium scilicet, primum in Deum; deinde etiam & in Proximum.

Questio.

Quod est in Deum officium tuum?

Responsum.

Ut in illum credam, illum timeam, diligam ex toto corde, ex tota mente, ex totis viribus, ut illum colam, illi gratias agam, in illum solum fiduciam collocem, illum invocem, illius nomen & sacrosanctum Verbum honorem, illique fideliter serviam omnibus diebus vitæ meæ.

Questio.

Quod tuum est in Proximum officium?

Responsum.

Ut illum sicut meipsum diligam: ita me erga alios geram, quemadmodum & illos erga me se gerere cupio: Parentes amore, veneratione, & subsidio complectar: Regem & omnes ab ipso cum imperio aut magistratu missos honore & obedientia prosequar: erga omnes gubernatores, institutores, pastores spirituales & magistrum morigerum me & obedientem præbeam: Sub-

mis-

ταπεινῶς καὶ αἰδημόνως ἔχεν πρὸς πάντας ἐμὲ κρείτ-
τους· τὸ μηδένα, ἢ ἐν λόγῳ, ἢ ἐν ἔργῳ, βλάπτειν·
τὸ ἦ) πᾶσιν καὶ δίκαιον ἐν πᾶσι πράγμασι. μηδὲ μύ-
σθ, μηδὲ χαλίαν ἐν καρδίᾳ μου διαλπειν. τὸ τὰς
χεῖρας μου ἀρπαγῆς καὶ κλοπῆς, τὴν γλῶσσαν δὲ τῆς
κακουργίας, συκοφαντίας τε, καὶ λοιδορίας ἀπειργεῖν·
τὸ σῶμά μου ἐν σωφροσύνῃ, νήφει, καὶ ἀγνεία διαφυ-
λάττειν. τὸ μὴ ὀπιθυμεῖν, ἢ ὀρεγέσθαι ἢ ἄλλοις πρὸς-
υκόντων· ἀλλὰ μαθεῖν ἐκ τῆς ἰδίας πόνου τὰ ὀπιθήδεια
ἀδόλως πρὸς ποιεῖν, καὶ πρὸς ἡνιπνὴν κλήσιν ἀξιώσειε
ἂν ἐμὲ χαλεπὴν ὁ Θεὸς, ἐν ἐκείνῃ τὸ καθεκόν ἐμὸν ποι-
εῖται.

Κατηχήσις.

Τὸ το γινῶθι φίλε παῖ, ἔχ' δῖόν] εἶναί σε ἐκ τῆς σταν-
τῆς διωάμεως ταῦτα ποιεῖν, ἥτοι πρεσβεῖς ἐν ταῖς τῆς
Θεοῦ ἐκπλαῖς, καὶ λατρεύειν αὐτῷ, ἀνὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς
χαλίσθ, ἥν μαθητέον σοι πάντοτε ἐκτενέως πρὸς δ' αὖ
τεῖν· Το γινῶθι, διεξελθόν] σε πρὸς δ' αὖ τὴν κν-
ειακῶς ἡδύως ἀκέσταιμι ἂν.

Ἀποκρίσις.

ΠΑ'τερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς ἔσχατοις, ἀμαδητὸν τὸ
ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· ἡμῶν δ' αὖ
τὸ θέλημά σου· ὡς ἐν ἔσχατῳ, καὶ ὅτι τῆς γῆς· τὸν
ἄρτον ἡμῶν τὸν ὀπίσπον δός ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφεσις ἡ-
μῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς
ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασ-
μόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πονηρίας· ὅτι σου ὁ δόξας
ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δυνάμις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.

Ἐρώ-

misse me & reverenter geram erga majores :
Neminem verbo aut facto lædam : In omnibus
me justum, fidelem & integrum ostendam : Odi-
um intus in animo occultum ne foveam : Manus
à furto, linguam à mendacio, calumniâ & ob-
treptione contineam : Corpore me temperan-
tem, sobrium, & castum præbeam : Aliena de-
nique ut bona ne concupiscam, sed proprio la-
bore, & industria studeam ad victum necessaria
comparare ; eique vitæ rationi satisfacere , ad
quam me Divina providentia vocavit.

Doctor.

Hoc velim scias, optime fili, Te tuis viribus
ista præstare non posse, neque in Dei mandatis
versari, & illi prout decet, servire, nisi singulari
ejus gratiâ adjutum : quam etiam discere opor-
tet te ardentissimis precibus semper ab illo con-
tendere. Fac igitur audiam an memoriter teneas
orationem Dominicam.

Responsum.

Pater noster qui es in cœlis, sanctificetur no-
men tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat
voluntas tua sicut in cœlo, & in terra. Panem
nostrum quotidianum da nobis hodie. Et di-
mitte nobis debita nostra, sicut & nos dimitti-
mus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in
tentationem, sed libera nos à malo. Nam tuum
est regnum, potentia & glòria, in secula seculo-
rum. Amen.

Quest.

Ἑρώτησις.

Τί ἀξιοῖς τῷ Θεῷ ἐν τῇ προσώχῃ ταύτῃ;

Ἀποκρίσις.

Ἄξιόν Κυρίον τὸν Θεὸν με, τὸν Πατέρα ἡμῶν,
τὸν πάντων ἀγαθῶν χορηγὸν ὄντα, χαρίζεσθαι ἐ-
μοίῃ, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, τὸ αὐτῷ, κατὰ δυνάμειν,
λατρεῦν τε, ὑπερβεῖν τε καὶ ὑπακούειν δυνάμει.
καὶ ἔυχμαι πρὸς Θεὸν διδόναι ἡμῖν πάντα πρὸς πα-
ρόντα βίον ἀναγκαῖα, ἐλεῆσαι ἡμᾶς, καὶ ἀφίεναι
ἡμῖν τὰς ἀμάρτίας, σώζειν καὶ ὑπερασπίζειν ἡμᾶς
ἐν πᾶσι τοῖς τε σώματι καὶ τῇ ψυχῇ κινδύνοις,
φυλάττειν ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ ἀμάρτίας,
ἀπὸ τοῦ ἀντιπάκου τοῦ πεισματικῆς, καὶ θανάτου αἰω-
νίου· ἐλπίζω δὲ αὐτὸν ἐξ ἀγαθότητος καὶ οἰκτιρῆ-
σιν ταῦτα ὀφειλέσθαι, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, διότι λέγω Ἀμήν, τοῦτο ἔστιν, ἔγω γιν-
ωσκῶ.

Ἑρώτησις.

ΠΟῦσα Μυσήεια ὁ Χρὶςθς ἐν τῇ αὐτῇ Ἐκκλησίᾳ κατ-
έστησεν;

Ἀποκρίσις.

Δύο μόνον, ὡς καὶ ὁ Χρὶςθς αὐτῇ συντηρεῖται ἀναγκαῖα·
Βαπτισμὸν δὲ καὶ, καὶ Δείπνον τὸ Κυριακόν.

Ἑρώτησις.

Τί ὁνομάζει τὸ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ;

Ἀπὸ-

Quaestio.

In hac oratione quid à Deo petis?

Responsum.

Equidem contendo à Domino Deo Patre
 coelesti, bonorum omnium largitore, ut ita me
 omnesque alios suâ gratiâ velit augere & con-
 firmare, ut pro eo atque decet illum colamus,
 illi serviamus, & obtemperemus: peto etiam,
 ut omnia nobis largiatur tum ad corporis inco-
 lumitatem, tum ad animæ salutem necessaria;
 ut suâ nos misericordiâ complectatur, nobisque
 nostra peccata condonet; dignetur nos ab om-
 nibus periculis & animæ & corporis servare &
 tueri, ab omni peccati & sceleris contagio-
 ne, ab hoste spirituali Satana, morte & damna-
 tione æterna defendere. Quæ quidem omnia
 spero eum pro sua misericordia, & benignitate
 facturum per Dominum nostrum Jesum Chri-
 stum; Ideoque dico, Amen, ita fiat.

Quaestio.

Quot in Ecclesia sua Sacramenta instituit
 Dominus?

Responsum.

Duo solum, ut generaliter necessaria ad salu-
 tem; (*viz.*) Baptismum & Cœnam Domini.

Quaestio.

Quid sibi vult hoc nomen Sacramentum?

Respon-

Ἀποκρίσις.

Τὸ ἐκτὸς καὶ ὁρατὸν ἢ ἔσω καὶ πνευματικῆς χάριτος·
ἡμῶν δοθείσης, σημείον, τὸ ὑπὸ τῆς Χρείας διαταχθέν,
ὡς τὸ ὄργανον δι' ἃ ἐπιτελεῖται ἡ ἀντιλήψις αὐτῆς, καὶ ὡς ἀνέχου-
σαν ἐπὶ τὸ ἀμεινῶν ἡμᾶς παρὰ αὐτὴν.

Ἐρώτησις.

Πόσα μέρη ἔχει τὸ Μυστήριον;

Ἀποκρίσις.

Δύω· τὸ ἔξωθεν, καὶ πρῶτον σύμβολον· καὶ τὸ ἔ-
σωθεν καὶ ἀόπνευστον χάρισμα.

Ἐρώτησις.

Τί δῆτα τὸ ἔξω καὶ ὑπερσπῆλον τεκμήριον ἢ εἶδος ἐν
τῷ Βαπτισμῷ;

Ἀποκρίσις.

Ἡ ὁμοίωσις, ἐν ᾗ ὁ βαπτίζομενος βαπτίζεται ἐν ὀνόματι
τοῦ Πατρὸς, τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Πνεύματος ἁγίου.

Ἐρώτησις.

Τίς ἐστὶν ἡ ἔσωθεν καὶ πνευματικὴ χάρις;

Ἀποκρίσις.

Ὁ θάνατος εἰς ἁμαρτίαν, καὶ ἀναζῶσις εἰς δικαιο-
σύνην· φύσει γὰρ ἐν ἁμαρτίᾳ γυμνοῦμεθα, καὶ τῆς ὁργῆς
ἡμῶν, ἐπεὶ οὕτως ἐστὶν ἡ χάρις ἀποκαίνισμα.

Ἐρώτησις.

Τίνα δὲ τὰ ὀφειλόμενα εἶναι ἐν τοῖς Βαπτιστοῖς·
μύησις;

Ἀποκρίσις.

Responsum.

Externum & visibile signum internæ & spiritualis gratiæ nobis collatæ, ab ipso Christo institutum, ut instrumentum, quo eam recipimus; & ut pignus quo nos de eadem securi fiamus.

Quæstio.

Quot partibus constat Sacramentum?

Responsum.

Duabus: externo & aspectabili signo, & internâ invisibilique gratiâ.

Quæstio.

Quod est externum, & visibile signum, seu species, in Baptismo?

Responsum.

Aqua, in qua qui Baptizandus est, Baptizatur In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.

Quæstio.

Quænam est arcana, & spiritualis gratia?

Responsum.

Mors ad peccatum, & regeneratio ad justiti-
am; naturâ enim in peccato nati, & filii iræ,
hinc renati, & renovati, filii Dei facti sumus.

Quæstio.

Quæ requiruntur ab iis, qui ritè ad Baptis-
mum accedunt?

B

Respon-

Ἀπόκλεισις.

Μετάνοια, παρ' ἧς πῶς ἀνομίαν ὑπολαμβάνουσι· καὶ
πίστις παρ' ἧς τῆς Θεοῦ ἐπαγγελίας, ταῖς ἐν τούτῳ τῷ
Μυστήριῳ πεποιημέναις, σεβρώς πεποιδασιν.

Ἐρώτησις.

Πῶς ἐν νεογνῶ ταῖ βρώφει (ἐπειδὴ δι' ἀπαλῆς τῆς
νηπιότητος ἔχ' οἶατ' ὅτι ταῦτα διαπεφύκειν) ἐβα-
πτίσθη;

Ἀπόκλεισις.

Ὅτι τὰ ἀμειβόμενα παρὰ τοῦ κατεργαστοῦ ἀπο-
πονηνοῦνται, ὡς ὑπόχρεον καὶ αὐτοὶ ἐκ παίδων εἰς
ἡλικίαν ἀπεβέβηκότες ὑπόχρεον κατέχοντα βεβα-
σέναι.

Ἐρώτησις.

Διὰ τί Μυστήριον Δείπνου τῆς Κυριακῆς ἐγνωσμέ-
νον ὡς;

Ἀπόκλεισις.

Πρὸς θίλωκεν τῆς θυσίας θανάτου τῆς Χρυσῆς, καὶ
ἐυεργεσιῶν, ὧν ἐντεῖθεν μετεσχηκότες ὄμην, ἀνα-
μνησιν.

Ἐρώτησις.

Τί ἀρξ' ὅτι τὸ ἐκ τὸς μέγας, ἢ συμῆον Δείπνου τῆς
Κυριακῆς;

Ἀπόκλεισις.

Ἄρτ' καὶ οἶνον, ὅς ἀφθίωται ἐρετήλαπο ὁ Κύ-
ριος.

Ἐρώτησις.

Τί ὅτι τὸ ἐσώτερον μέγας, ἢ τὸ ἀνιηθιμῶρον;

Ἀπόκλεισις.

Responsum.

Pœnitentia, qua peccatum derelinquunt, & fides, qua firmiter credunt promissionibus divinis in hoc Sacramento sibi factis.

Questio.

Quî tum baptizantur infantuli, qui hæc per ætatem hæctenus præstare non possunt?

Responsum.

Quoniam utrumque promittunt per sponsores, quod promissum illimetipsi etiam, postquam adoleverint, omnino præstare tenentur.

Questio.

Quare autem Cœna Dominica instituta fuit?

Responsum.

In perpetuam sacrificii mortis, & passionis Christi, & beneficiorum nobis indè collatorum, memoriam.

Questio.

Quænam est externa pars, aut signum, in Cœnâ Dominicâ?

Responsum.

Panis & Vinum, quæ recipi Dominus mandavit.

Questio.

Quænam est interna pars, res scilicet inibi signata?

Ἀπόκρσεις.

Τὸ σῶμα καὶ αἷμα τῶ Χριστοῦ, ἅπερ ἀληθῶς καὶ ὄντως ὑπὸ τοῦ πᾶν ἐν Δείπνῳ τοῦ Κυριακοῦ αἴρεται καὶ λαμβάνεται.

Ἐρώτησις.

Τίνα ὄντα τὰ ὠφελήματα, ὧν ἐν ταῦτα μέτεχοι τυγχάνομεν ὄντες;

Ἀπόκρσεις.

Ἐπὶ ῥῶσις καὶ ἀνάψυξις ἡμετέρων ψυχῶν διὰ σώματος καὶ αἵματος τῶ Χριστοῦ, καθάπερ τὰ σώματα ἡμεῶν διὰ τῶ αἵματος καὶ οὖνου ἐπὶ ῥῶννυνται καὶ ἀνατρέφονται.

Ἐρώτησις.

Τί ὃ κελεύεται τοῖς πρὸς τὸ Κυριακὸν Δείπνον φοιτῶσι;

Ἀπόκρσεις.

Τὸ δοκιμάζειν ἑαυτοῦ, εἰ ἀραγε ἀληθῶς ὅπῃ τοῖς πλημμελήμασι τοῖς ὀρθοποιήμασι μετανοῶσι, καὶ ὅν μετέπειτα διάγειν βίον σερεῶς ὀρθοῦν καὶ ἔχουσι πίστιν βιώσιμον εἰς τὸ ἔλεος τῶ Θεοῦ διὰ τῶ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἐν χαριστικῇ θανάτῳ αὐτοῦ ἀειμνησίας. Τελούταιον ὃ, πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους φιλικῶς καὶ ἐπεικῶς διακείμενοι ὦσι.

Τέλος Κατηχήσεως.

Responsum.

Corpus & Sanguis Christi, quæ in Cœna Domini vere, & revera à fidelibus sumuntur, & recipiuntur.

Quæstio.

Quænam sunt illa, quorum participes hinc facti sumus, beneficia?

Responsum.

Roboratio & recreatio animarum per Corpus, & Sanguinem Christi; quemadmodum per Panem & Vinum corpora nostra roborantur & recreantur.

Quæstio.

Quid ab iis requiritur, qui ad cœnam Domini accedunt?

Responsum.

Ut examinent seipsos, utrum verâ suorum peccatorum poenitentiâ ducti, firmiter statuunt ad meliorem frugem se recipere; vivam fidem in Dei misericordia per Jesum Christum, unâ cum gratissimâ mortis ejus recordatione, habeant; ut sint denique amico, & benevolo animo erga omnes homines.

Finis Catecheseos.

Δέξα ὀντολαὶ Θεῷ διὰ Μωσέως δοῦναι
ἐκ τῷ Νικηφόρῳ τῷ Ξανδοπέλῳ.

Ο Πλαξὶ γραφεὶς ὃν δέκα λόγοις νόμος.
Κύριος εἰς ἑξ' Ἰσραὴλ Θεὸς μόνος.
Εἰδῶλον ἔδεν ἐργάσθη τὸ παράπονον.

Οὐκ ἔν ᾧ λήψῃ τῷ Θεῷ κληῖσιν μόνῳ.

Μεῖαν ᾧ ποιεῖ τῷ σαββάτων ἡμέρας.

Σὸν πατέρα τίμα τε καὶ τὴν μητέρα.

Ταῦτα μία πλάξ· ἡ δὲ δευτέρα πάλιν.

Ἦμισα μοιχίδιον ἐργάσθη γάμον.

Ἀλλ' ἔδεν κλέψῃς ἐμφανῶς, κεκρυμμένως.

Οὐδ' αὖ φονδύσεις ἐκ θυμοῦ σου τὸν πέλας,

Ψάδῃ τε μακρὰν ἀπόθεν μαρτυρίαν.

Μηδ' ἀγαπήσεις εἰ π τῷ πέλας φίλον.

Τέτῃς Θεὸς χάραξεν ὃν πλάξιν νόμος.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Preces Matutine.

Præpositus.

Oremus.

Omnes.

Pater Noster, qui es in cœ-
lis, Sanctificetur nomen
tuum : Adveniat regnum
tuum : Fiat voluntas tua, sicut in
cœlo, & in terra: Panem nostrum
quotidianum da nobis hodie : Et
dimitte nobis debita nostra, sicut
& nos dimittimus debitoribus
nostris: Et nè nos inducas in ten-
tationem : sed libera nos à malo.

A M E N.

B 4

Præpo-

Præpos.

Domine, labia nostra aperies.

*Respons.*Et os nostrum annuntiabit laudem
tuam.*Præpos.*

Deus, in adiutorium nostrum intende.

Respons.

Domine, ad adjuvandum nos festina.

Præpos.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

*Respons.*Sicut erat in principio, est nunc, & semper erit
in secula seculorum : *Amen.**Omnes.*

Hallelujah.

*Præpositus.***T**E Deum laudamus : Te Dominum confi-
temur.*Respons.**Te æternum Patrem : omnis terra vene-
ratur.*Tibi omnes Angeli : Tibi cœli & universæ
potestates :Tibi Cherubin & Seraphin : incessabili voce
proclamant,Sanctus,

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Domine Deus
sabaoth.

*Pleni sunt cæli & terra: majestatis gloriæ
Tuae.*

Te gloriosus Apostolorum chorus,

Te prophetarum laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus laudat exercitus.

*Te per orbem terrarum: sancta confitetur
Ecclesia;*

Patrem immensæ Majestatis:

*Venerandum Tuum verum, & unicum Fi-
lium:*

Sanctum quoque paracletum Spiritum.

Tu Rex gloriæ, Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

*Tu ad liberandum suscepturus hominem: non
horruisti Virginis uterum.*

Tu devicto mortis aculeo: aperuisti credenti-
bus regna cælorum.

*Tu ad dexteram Dei sedes: in gloria Pa-
tris.*

Judex crederis esse venturus.

*Te ergo quasumus Tuis famulis subveni: quos
pretioso sanguine redemisti.*

Æternâ fac cum Sanctis Tuis in gloria nume-
rari.

*Salvum fac populum Tuum, Domine: & be-
nedic hereditati Tuae.*

Et

Et rege eos: & extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus Tibi.

Et laudamus nomen Tuum in seculum: & in seculum seculi.

Dignare, Domine: die isto sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine: miserere nostri.

Fiat misericordia Tua, Domine, super nos: quemadmodum speravimus in Te.

In Te, Domine, speravi: non confundar in æternum.

Præpositus.

O Stende nobis, Domine, misericordiam Tuam.

Respons.

Et salutare Tuum da nobis.

Præpos.

Domine, saluum fac Regem.

Respons.

Et exaudinos, cum invocamus Te.

Præpos.

Sacerdotes Tui induantur iustitiâ:

Respons.

Et sancti Tui exultent.

Præpos.

Præpositus.

Salvum fac populum tuum, Domine.

Respons.

Et benedic hæreditati Tuæ.

Præpos.

Da pacem, Domine, in diebus nostris.

Respons.

Quia non est alius, qui pugnat pro nobis, nisi
Tu Deus noster.

Præpos.

Cor mundum crea in nobis, O Deus.

Respons.

Et Spiritum sanctum Tuum ne auferas à
nobis.

Præpositus.

Oremus.

Actiones nostras quæsumus, Domine, aspi-
rando præveni, & adjuvando prosequere,
ut in omnibus nostris actionibus inceptis,
continuatis, & in te finitis, sacrosanctum nomen
tuum glorificemus; & tandem tua benignitate
gaudiis perfruamur æternis per Jesum Christum
Dominum nostrum.

Omnes.

Amen.

Præpo-

Præpositus.

Benedicimus tibi, Domine, in omnibus donis Tuis, quæ largâ manu in nos accumulasti, & gratis animis collaudamus Te, quod bonæ literaturæ fontibus proluere nos dignatus es. Gloriam & honorem Tuo nomini devoti offerimus, pro piis Benefactoribus nostris, præcipue vero pro *Edvardo* sexto Fundatore nostro munificentissimo, omnibusque Antecessoribus nostris, qui hic olim literis initiati Christianæ Reipublicæ fuerunt usui: Te rogantes, ut illius donis religiose utentes, & horum insistentes vestigiis gloriam tuam & salutem nostram promoveamus, per Jesum Christum Dominum, & Advocatum nostrum.

*Omnes.**Amen.**Præpositus.*

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui nos ad principium hujus diei pervenire fecisti; Tuâ nos hodie serva virtute, ne in hac die ad ullum declinemus peccatum, nec ullum incurramus periculum, sed ut omnis nostra actio ita tuo moderamine dirigatur, ut ea semper faciamus, quæ Tu probas, per Jesum Christum Dominum nostrum.

*Omnes.**Amen.**Evening*

Evening Prayer.

Monitor.

Let us pray.

All together.

O Ur Father which art in Heaven, Hallow-
ed be thy Name. Thy Kingdom come.
Thy will be done in earth, As it is in heaven.
Give us this day our daily bread. And forgive
us our trepasses, As we forgive them that tres-
pass against us: And lead us not into temptati-
on: but deliver us from evil. *Amen.*

Monitor.

O Lord open thou our lips.

Answer.

And our mouth shall shew forth thy praise.

Monitor.

O God make speed to save us.

Answer.

O Lord make haste to help us.

Monitor.

Glory be to the Father, and to the Son, and
to the Holy Ghost:

Answer.

As it was in the beginning, is now, and ever
shall be, &c. Amen.

AH.

*Evening Prayer.**All.*

Praise ye the Lord.

Monitor.

Thou Lord art the thing that we long for,
thou art our hope even from our youth.

Answer.

Through thee have we been holden up ever
since we were born; thou art he that tookest us
out of our Mothers womb; our praise shall be
ever of thee.

Monitor.

O Lord shew thy mercy upon us :

Answer.

And grant us thy salvation.

Monitor.

O Lord save the KING.

Answer.

And mercifully hear us when we call upon
thee.

Monitor.

Be thou to us a tower of defence :

Answer.

From the face of our enemies.

Monitor.

O Lord hear our prayer :

Answer.

And let our cry come before thee.

Monitor.

Monitor.

Let us pray.

O Almighty Lord, and Merciful Father, maker of Heaven and Earth : who out of thy great bounty and goodness givest gifts unto all, that as they ought ask them of thee : so enliven and strengthen, we beseech thee, those natural powers, which thou hast put into our souls, that we may not onely diligently seek, clearly apprehend, and surely retain those things which we ought to know and learn, but also readily and willingly yeeld obedience to all those holy Laws, which thou would'st have us practice : that so both in mind and will, we may be such as may adorn thy Gospel, and our Christian profession, through Jesus Christ our Lord.

All.

Amen.

Monitor.

Lighten our darkness, we beseech thee, O Lord, and by thy great mercy defend us from all perils and dangers of this night, for the love of thy onely Son our Saviour Jesus Christ.

All.

Amen.

F I N I S.